శ్రీః

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

ఓం నమో భగవతే వాసుదేవాయ

మహర్షి వేదవ్యాసప్రణీతం శ్రీమద్భాగవతమహాపురాణం

॥ తృతీయస్కంధే అష్టమోఽధ్యాయః ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

శ్రీ రంగరామానుజ మహాదేశికన్

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

శ్రీః

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

ఓం నమో భగవతే వాసుదేవాయ

శ్రీమద్భాగవతమహాపురాణం

॥ తృతీయస్కంధే అష్టమోఽధ్యాయః ॥

మైత్రేయ ఉవాచ
సత్సేవనీయో బత పూరువంశో
యల్లోకపాలో భగవత్ప్రధానః।
బభూవిథేహాజితకీర్తిమాలాం
పదే పదే నూతనయస్యభీక్ష్ణం ॥ **1** ॥

సోఽహం నృణాం క్షుల్లసుఖాయ దుఃఖం
మహద్భతానాం విరమాయ తస్య।
ప్రవర్తయే భాగవతం పురాణం
యదాహ సాక్షాద్భగవానృషిభ్యః ॥ **2** ॥

ఆసీనమూర్వ్యాం భగవంతమాద్యం
సంకర్షణం దేవమకుంఠసత్త్వం।
వివిత్సవస్తత్త్వమతః పరస్య
కుమారముఖ్యా మునయోఽన్వపృచ్ఛన్ ॥ **3** ॥

స్వమేవ ధిష్ణ్యం బహు మానయంతం
యం వాసుదేవాభిధమామనంతి।
ప్రత్యగ్ధృతాక్షాంబుజకోశమీష -
దున్మీలయంతం విబుధోదయాయ ॥ **4** ॥

స్వర్ధున్యుదార్ద్రైః స్వజటాకలాపై -
రుపస్పృశంతశ్చరణోపధానం ।
పద్మం యదర్చంత్యహిరాజకన్యాః
సప్రేమ నానాబలిభిర్వరార్థాః ॥ **5** ॥

ముహుర్గృణంతో వచసానురాగ -
స్ఖలత్పదేనాస్య కృతాని తజ్ఞాః ।
కిరీటసాహస్రమణిప్రవేక -
ప్రద్యోతితోద్దామఫణాసహస్రం ॥ **6** ॥

ప్రోక్తం కిలైతద్భగవత్తమేన
నివృత్తిధర్మాభిరతాయ తేన ।
సనత్కుమారాయ స చాహ పృష్టః
సాంఖ్యాయనాయాంగ ధృతవ్రతాయ ॥ **7** ॥

సాంఖ్యాయనః పారమహంస్యముఖ్యో
వివక్షమాణో భగవద్విభూతీః ।
జగాద సోఽస్మద్గురవేఽన్వితాయ
పరాశరాయాథ బృహస్పతేశ్చ ॥ **8** ॥

ప్రోవాచ మహ్యం స దయాలురుక్తో
మునిః పులస్త్యేన పురాణమాద్యం ।
సోఽహం తవైతత్కథయామి వత్స
శ్రద్ధాలవే నిత్యమనువ్రతాయ ॥ **9** ॥

ఉదాప్లుతం విశ్వమిదం తదాఽఽసీద్
యన్నిద్రయామీలితదృజ్ న్యమీలయత్ ।
అహీంద్రతల్పేఽధిశయాన ఏకః
కృతక్షణః స్వాత్మరతౌ నిరీహః ॥ **10** ॥

సోఽంతఃశరీరేఽర్పితభూతసూక్ష్మః
కాలాత్మికాం శక్తిముదీరయాణః।
ఉవాస తస్మిన్ సలిలే పదే స్వే
యథానలో దారుణి రుద్ధవీర్యః ॥ **11** ॥

చతుర్యుగానాం చ సహస్రమప్సు
స్వపన్ స్వయోదీరితయా స్వశక్త్యా।
కాలాఖ్యయాఽఽసాదితకర్మతంత్రో
లోకానపీతాందదృశే స్వదేహే ॥ **12** ॥

తస్యార్థసూక్ష్మాభినివిష్టదృష్టే -
రంతర్గతోఽర్థో రజసా తనీయాన్।
గుణేన కాలానుగతేన విద్ధః
సూష్యంస్తదాభిద్యత నాభిదేశాత్ ॥ **13** ॥

స పద్మకోశః సహసోదతిష్ఠత్
కాలేన కర్మప్రతిబోధనేన।
స్వరోచిషా తత్సలిలం విశాలం
విద్యోతయన్నర్క ఇవాత్మయోనిః ॥ **14** ॥

తల్లోకపద్మం స ఉ ఏవ విష్ణుః
ప్రావీవిశత్సర్వగుణావభాసం।
తస్మిన్ స్వయం వేదమయో విధాతా
స్వయంభువం యం స్మ వదంతి సోఽభూత్ ॥ **15** ॥

తస్యాం స చాంభోరుహకర్ణికాయా -
మవస్థితో లోకమపశ్యమానః।
పరిక్రమన్ వ్యోమ్ని వివృత్తనేత్ర -
శ్చత్వారి లేభేఽనుదిశం ముఖాని ॥ **16** ॥

తస్మాద్యుగాంతశ్వసనావఘూర్ణ -
జలోర్మిచక్రాత్సలిలాద్విరూఢం ।
ఉపాశ్రితః కంజము లోకతత్త్వం
నాత్మానమద్ధావిదదాదిదేవః ॥ **17** ॥

క ఏష యోఽసావహమబ్జపృష్ఠ
ఏతత్కుతో వాబ్జమనన్యదప్సు ।
అస్తి హ్యధస్తాదిహ కించనైత -
దధిష్ఠితం యత్ర సతా ను భావ్యం ॥ **18** ॥

స ఇత్థముద్వీక్ష్య తదబ్జనాల -
నాడీభిరంతర్జలమావివేశ ।
నార్వాగ్గతస్తత్ఖరనాలనాల -
నాభిం విచిన్వంస్తదవిందతాజః ॥ **19** ॥

తమస్యపారే విదురాత్మసర్గం
విచిన్వతోఽభూత్సుమహాంస్త్రిణేమిః ।
యో దేహభాజాం భయమీరయాణః
పరిక్షిణోత్యాయురజస్య హేతిః ॥ **20** ॥

తతో నివృత్తోఽప్రతిలబ్ధకామః
స్వధిష్ణ్యమాసాద్య పునః స దేవః ।
శనైర్జితశ్వాసనివృత్తచిత్తో
న్యషీదదారూఢసమాధియోగః ॥ **21** ॥

కాలేన సోఽజః పురుషాయుషాభి -
ప్రవృత్తయోగేన విరూఢబోధః ।
స్వయం తదంతర్హృదయేఽవభాత -
మపశ్యతాపశ్యత యన్న పూర్వం ॥ **22** ॥

మృణాలగౌరాయతశేషభోగ -
పర్యంక ఏకం పురుషం శయానం।
ఫణాతపత్రాయుతమూర్ధరత్న -
ద్యుభిర్హతధ్వాంతయుగాంతతోయే ॥ **23** ॥

ప్రేక్షాం క్షిపంతం హరితోపలాద్రేః
సంధ్యాభ్రనీవేరురురుక్మమూర్ధ్నః।
రత్నోదధారౌషధిసౌమనస్య -
వనస్రజో వేణుభుజాంఘ్రిపాంఘ్రేః ॥ **24** ॥

ఆయామతో విస్తరతః స్వమాన -
దేహేన లోకత్రయసంగ్రహేణ।
విచిత్రదివ్యాభరణాంశుకానాం
కృతశ్రియాపాశ్రితవేషదేహం ॥ **25** ॥

పుంసాం స్వకామాయ వివిక్తమార్గై -
రభ్యర్చతాం కామదుఘాంఘ్రిపద్మం।
ప్రదర్శయంతం కృపయా నఖేందు -
మయూఖభిన్నాంగులిచారుపత్రం ॥ **26** ॥

ముఖేన లోకార్తిహరస్మితేన
పరిస్ఫురత్కుండలమండితేన।
శోణాయితేనాధరబింబభాసా
ప్రత్యర్హయంతం సునసేన సుభ్రూ ॥ **27** ॥

కదంబకింజల్కపిశంగవాససా
స్వలంకృతం మేఖలయా నితంబే।
హారేణ చానంతధనేన వత్స
శ్రీవత్సవక్షఃస్థలవల్లభేన ॥ **28** ॥

పరార్ధ్యకేయూరమణిప్రవేక -
పర్యస్తదోర్దండసహస్రశాఖం ।
అవ్యక్తమూలం భువనాంఘ్రిపేంద్ర -
మహీంద్రభోగైరధివీతవల్శం ॥ **29** ॥

చరాచరౌకో భగవన్మహీధ్ర -
మహీంద్రబంధుం సలిలోపగూఢం ।
కిరీటసాహస్రహిరణ్యశృంగ -
మావిర్భవత్కౌస్తుభరత్నగర్భం ॥ **30** ॥

నివీతమామ్నాయమధువ్రతశ్రియా
స్వకీర్తిమయ్యా వనమాలయా హరిం ।
సూర్యేందువాయ్వగ్న్యగమం త్రిధామభిః
పరిక్రమత్ప్రాధనికైర్దురాసదం ॥ **31** ॥

తర్హ్యేవ తన్నాభిసరఃసరోజ -
మాత్మానమంభః శ్వసనం వియచ్చ ।
దదర్శ దేవో జగతో విధాతా
నాతః పరం లోకవిసర్గదృష్టిః ॥ **32** ॥

స కర్మబీజం రజసోపరక్తః
ప్రజాః సిసృక్షన్నియదేవ దృష్ట్వా ।
అస్తౌద్విసర్గాభిముఖస్తమీడ్య -
మవ్యక్తవర్త్మన్యభివేశితాత్మా ॥ **33** ॥

॥ ఇతి శ్రీమద్భాగవతే మహాపురాణే పారమహంస్యాం సంహితాయాం
తృతీయస్కంధే అష్టమోఽధ్యాయః ॥